

Öndercilär, yannişlu doorudun!

KASIM yortumuzu kendi Gününä, Kasım ayın 7-nä geçirin!!! Herzaman bu gündä gagauzlar kendi büyük Milli KASIM yortusunu kutlardılar!

Evel gagauzlarda yıl ikiyä bölünärmiş: Hederlez Gününä (**Hederlez ayın (may) 6-sı**), açan **YAZ** başlar-mış hem Kasım Gününä (**Kasım ayın (noyabri) 7-si**), açan **KIŞ** başlar-mış. Herliim **Hederlez 6-sı sa, yok nicä Kasım yortusu 8-nä düşsün! O düşer 7-nä!** Bu arifmetika!!!

Du gündä koyunnarı çobandan ayı-rarmışlar da hayvannarı yazlıklardan kışlalara götürümüşär. Kasım Günündä adanmış kurbannar kesilärmış.

Gagauziya öndercileri yanniş ka-rar alıp, bu yortuyu Kasım ayın 8-dä kutlêrlar. Büyük yannişlık! **Öndercilär, Milli KASIM yortumuzu kendi Gününä Kasım ayın 7-nä geçirin!**

Ay Dimitrinin önündä Kasımın 7-ndä Milli Kasım yortumuz bakılêr!

Kasım ayın 8-dä hristian memleketlerindä Ay Dimitri günü bakılêr. Yannişlık-lan Gagauziyada gagauzların milli KASIM yortusunu da bu günä aldılar. Sanmêrız, ani bu maasuz yapıldı, ama, saygılı okuyucularımız, aklınıza getireriz, ani Ay Di-mitrinin önündä Kasımın 7-ndä Milli KASIM yortumuz var hem eveldän o ozaman da bakılardı!

PATRETTÄ: Dizgincä küüyün insannarı "Gagauz şarabın yortusu" günündä dernek oturêrlar.

ATATÜRKün ölüm Günü anıldı

Kasımın 10-da Türkiye Respublikasının kurucusunun, bütün Türk dünnäsının öndercisinin hem XX-ci üzyılın en anılmış lideri olan Mustafa Kemal ATATÜRKün raametli olma-sının Gününün 76-cı yılı tamamlandı hem anıldı. **2-ci sayfa**

100 yaşın adı var!

Kasım ayın 17-dä Kazayak küüyündän Anna Georgiyevna ADJEM **100 yaşını** tamam-nadı. Canabisini bu yıldönümün-nän kutladılar uşakları, unukaları, uşakların unukaları, küüyün hem Gagauziyanın yaşlılar Sovetlerin azaları, Gagauziyanın öndercileri.

Anna Georgiyevna ADJEM pak hem gözäl yaşamak yaşadı hem yaşêêr.

Kocasınnan bilä 11 uşaa ömür verdi. Ama zor vakıtlarda 6 uşaanı kaybetti. Becerdi büütmää 5 kız. Büün annarın sadä 3-çü ayakta. Canabisindä 10 unuka hem 10-dän zeedä pravunuka var.

Redakiyadan. Bütün ürektän kutlêrız Canabisini bu gözäl gün-nän. Saahık hem uzun ömür Sizä hem aylenezä! Saahık Allaa versin!

Kongazda "BİLGİ ALEYASI" kuruldu

Kasım ayın 8-dä Ay Dimitri Günündä Kongazda "BİLGİ ALEYASI" kuruldu. Aleyanın anmak taşında yazılı: **Kongazın No.1 orta şkolasının üüredicileri adına hem onnarın hayırlı çalışmalarına tanımak hem saygı nışanı olarak KARASENİ kardaşları tarafından kuruldu. 08.11.2014"**

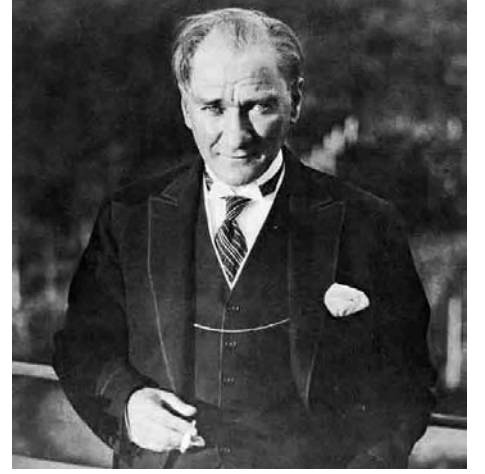
Aleyayı kurmaaa deyni, kongazlı kardaşlar Demyan, Mihail hem İosif KARASENİ ilktän Kongazın 1-ci lişeyin yanından geçän hem küüyün mezarlına gidän sokaa düzmää başla-dılar. **4-cü sayfa**

Mustafa Kemal ATATÜRKün ölüm Günü anıldı

Türk dünnäsının pek acı hem yaslı Gününü anmaa deyni Moldovada Türkiye Respublikasının Büyükelçisi Sayın Mehmet Selim KARTAL, Moldovada bulunan türk vatandaşlarına, Kasım ayın (noyabri) 10-da anma sırasına katılmaa teklif etti. Anma sırası Kişinevun “Leograd Hotel and Convention Center”da oldu.

Sıra saat 09-05-tä başladı (*bu kıpım-da 1938-ci yılın Kasımın 10-da durgunmuş Mustafa Kemal ATATÜRKün girgin hem raatsız ürää*). Bir minutluk saygı duruşundan sora, anma sırasında pay alannar Türkiye Respublikasının Milli Marşını çaldılar. Nedän sora Büyükelçi Mehmet Selim KARTAL salonda bulunannara kısa bir sözlän

danıştı hem sözün sonunda teklif etti siiretmää Mustafa Kemal ATATÜRK için “*Atatürk’s Legacy*” adlı kısa filmi. Bu filmde Amerikanın, Germaniyanın, Angliyanın, Kitayın anılmış profesörleri annadêrlar Mustafa Kemal ATATÜRK için, onun Türkiye’ye hem bütün dünyeyä yaptıkları için, onun liderlii hem geniylii için.

O benim da Ulu ATAM (Óda)

Mustafa Kemal ATATÜRKä
Ey, Ata, gel da bak benim milletimä –
o da senin gibi kula, maavi gözlü,
senin gibi girgin, derin köklü,
emin basmaz, hodul hem pak üzlü,
senin gibi o! Hey, Oguz oolu,
Sana büünkü peetim, türküm,
benim Ulu Atam, Atatürküm...

Zor vakıtta bol elini sän uzattın,
insanından alıp bizä verdin,
kardaş payı yaptın hem acıdın,
dizdän ayaa sözünnän kaldırdın,
karannıktan aydınnıklaa çaardın,
İstanbuldan bizi da düşündün,
benim Ulu Atam, Atatürküm...

İstanbuldan kitab, üüretmennär geldi –
te ozaman bakışlan fikirlär düştü,
ruhta, canda kuvet kaavileşti.
O yardımınnan biz soluk aldık,
millet olduk, millet kaldık,
Sän, Canabın, bunu ölä gördün,
benim Ulu Atam, Atatürküm...

Uşakları bakıp, seçip, sän ayırdın,
memleketä lifeylerä aldın,
milletimä şafklı yolu açtın,
bilgiylän bilgiçlii cömert verdin,
insan ettin. Etiştirämedin,
üüsüz brakıp, gittin, sündün,
benim Ulu Atam, Atatürküm...

Otuzsekizdi yıl, o Kasımın 10-nu urdu,
saat (beş minut ona) durdu,
Ulu Önder gözlerini yumdu,
raatsız ürek raatlı buldu,
dünnä sustu, soluk dondu, hem uultu.
Yakar yaşlar yakêr, acı bir gün,
benim Ulu Atam, Atatürküm...

O gün, Atam, heptän,
sän sonsuzlaa vardın,
Bizi yasta hem kahırda braktın,
Göktä sünmüz o yıldızın. Adın –
hergün “eni güneş gibi hep duacek”,
Senin o işlerin örüyecek,
hem “Ne mutlu türküm deyenä”
hep ötecek,
benim Ulu Atam,
Atatürküm, yaşayacak...

Büün Türkiye’nin
Al Bayraanın yanında
benim da bayraam sallanarsa,
Ana dilim şıralı hem sesli hep akarsa,
Gagauzda Gagauzluk taa yaşarsa,
Bunda senin en büyük kıymetin,
Türklerin atası,
halkımın atası, büüyüm,
benim Ulu Atam, Atatürküm...

Kasım ayın 10-nu, 2014 y.

Todur ZANET

“GAGAUZLUK” Gagauzluu korumaa hem yaşatmaa deyni kuruldu

Kasımın 13-dä Komradın ATATÜRK bibliotekasında Todur ZANET tanıştırdı cümne insannarı eni kuruluşlan – “GAGAUZLUK” cümne Birliinän. Bu birlii Canabisi kurdu Gagauzlaa fikir hem bakış ortaklarınnan, angısınların arasında var anılmış gagauz kompozitoru İlya FİLEV da.

“GAGAUZLUK” cümne Birlii – bu politika, komerçiya hem pravitelstvo dışında olan bir kuruluş, ani kuruldu serbest düşünnän insannarın kararınnan bu yılın Harman ayın (avgust) 6-da.

Nicä açıkladı “GAGAUZLUK” cümne Birliin predse-teli Todur ZANET, bu Birliin dört uuru var, angıları verecek kolayını Gagauzluu korumaa hem yaşatmaa:

1. Dünnäa kultasının bir payı olan gagauz milletin kultura varlını, gagauz dilini, kultasını, istoriyasını, ruh zenginniklerini aaraştırmada, incelemedä, kurtarmada, korumada hem yaşatmada yardımcı olmaa;
2. Gagauz halkın kultura bütünnüünü kurmaa;
3. Gagauz halkın kultura standartının hem kultura varlının bütünnüünü, normalarını, ideallarını temelleştirmää hem onnara propoganda yapmaa;
4. Gagauz halkın başka halklarlan baalantılarını kaavileştirmää hem ilerletmää.

Not. “GAGAUZLUK” cümne Birliin ilk adımı oldu o, ani “Ana Sözü” gazetasınnan birliktä Komrat “Mihail ÇAKİR” pedagogika kolecin üürencilerinin arasında patriotika peet konkursu açıklandı. Konkursun sonuçları Kırım ayın (dekabri) ortasında açıklanacak.

Kasımın 24-30 günnerindä Gagauzlarda “Canavar yortuları” bakılêr

Canavar yortuları. (Kasım ayın 24-30 günneri arası bakılêr).

Canavar yortuları gagauzlarda “*bakêrlar canavarlara: hayvannarı yabanılardan korumaa deyni*”. Ama esaba alarak onu, ani Canavar yortularında diil lüzüm kullanmaa *kesän, delän, deşän, yaran (makaz, buçak, nacak, diiren, turpan h.b.)* gibi tertipleri, var nicä saymaa ani evelki vakıtlarda Canavar yortularını bakıarmış başka bir sebeplän: *gagauzların peydalanmasınnan ilgili legendaylan*. Binnärcä yıl geçtikten sora, açan Canavar yortusunun aslı sebebi unutulmuş, bu yortuyu hayvancılık adetlerine iliştiirmişler.

“Canavar yortuları bakılêr açan tutulêr Kolada orucu: bakılêr 3 gün yaalıda 3 gün da oruçtan (kimileri

aftaylan bakarmışlar)”. Bu günnerdä, nicä urguladık yukarda, kesän, delän, deşän, yaran tertiplär kullanılmêr. “*Karılar yapaa işlämeerlär, yorgan doldurmêrlar, dokumêrlar hem dikmeerlär. Ekmekleri hem başka kesilecek işleri, ildän hazırlêrlar*”.

Evelki zamannarda gagauzlar canavara “*kurt*” deyärmişlär (Ukraynanın

Karakurt (Jevtnovoe) kem Kurtçu (Vinogradovka) küülerin adları bu laftan gelir). Ama, canavardan korkma (beki da syg!) sebepinnän bu lafın kulanması zapa altına kalmış. “Kurt” erinä “canavar”,

“*yabanı*”, “*bozbey*”, “*bozkumi*”, “*aaz kitlenecüü*” gibi laflar kullanılırmış.

İnanılêr, ani canavarlar bilerlär insannarın herbir fikirini hem yapılacak işini. Gagauzların canavara ölä büyük saygıları var, ani emin edärkänä (“Canavar ursun!”) hem betva edärkänä (“Kurtlar kafanı işin!”), “Kurtlar isin seni!”) onnar canavarın adını kullanêrlar.

Türkmenistanın Mari kasabası 2015 yılı Türk dünnası kultura baş kasabası

Kasım ayın 21-dä Kazanda (RF, Tatarstan), Türk dili konuşan devletlerin kultura Bakannarının 32-ci dönem dayma Konseyi toplantısında kultura ministruları kayıl oldular Türkmenistan Respublikasının prezidentinin Gurbangulı BERDİ-MUHAMEDOVvun teklifinnän 2015 yılı Türk Dünnası Kultura Başkenti (baş kasabası) olsun Türkmenistanın Mari (Merv) kasabası.

Evelki Merv kasabası bulunardı “Büük ipek yolu” üzerinde. Burada yaşardılar hem yaradardılar anılmış bilgiçler, filosoflar, matimatikler, yılaççılar, poetlar hem muzikantlar. Şindi Merv kasabası bulunêr ÜNESKO-nun Dünnäa vaarlu Listesindä.

2014 Türk dünnası kultura yılın kapanişında, Tatarstanın prezidenti Rustam MİNNİHANOV verdi Türkmenistanın kultura ministrusuna Anageldi GARAJAEWA Türk dünnası kultura baş kasabasının vimpelini. TÜRKSOY genel sekretari Düsen KASEİNOV da şükür etti Tatarstanın prezidentına Rustam MİNNİHANOVA Türk dünnasının kultura naizmetler için hem o gözäl ev saabilii için, ani gösterildi Kazanda 2014 Türk dünnası kultura başkentindä.

Polşada “Obyektivda Gagauziya” patret sergisi açıldı

Kasım ayın 6-da, Polşanın Poznan kasabasının Üniversitetin bibliotekasında gagauzların Kasım yortusuna karşı (Kasım ayın 7-si) açıldı bir patret sergisi – “Gagauziya v obiektyvie” (“Obyektivda Gagauziya”). Hazırladı sergiyi gagauzların hem Gagauziyanın büük dostu Jerzy Hatlas.

Serginin açılışına katıldılar Üniversitetin üretilicileri hem studentları, bilim adamları, bibliotekanın okuyucuları. Serginin adına Gagauziya başkannından kutlama mesajı geldi.

Not. Jerzy Hatlas gagauzların çok yıllar ilgilener. Birkaç kerä Gagauziyaya geldi hem burada bilim konferenşiyalarına katıldı. Hazırladı hem tıparladı birkaç kıyat Gagauziya hem gagauzlar için.

PATRETTÄ: Jerzy Hatlas serginin açılış sözünü tutêr.

Foto – Dr. Katarzyna Gmerek

Türkmen poetı Mahtumkulu FİRAKİnin hem Kirgiz akını Toktogul SATILGANOVun yılı

Türkmen poetı hem aydını Mahtumkulu FİRAKİnin duuma yılının 290-cı yıl dönümünnän hem Kirgiz akının Toktogul SATILGANOVun duuma yılının 150-ci yıl dönümünnän ilgili olarak TÜRKSOY 2014-cü yılını türk dünnasının bu kultura adamların yılı olarak açıkladı.

Onuştan TÜRKSOYun kanadı altında bu adamların uurunda türlü kultura hem cümne meropriyatıyaları yapıldı hem taa yapıldı da. Onnarın arasında: kıyat çıkarılması, konferenşiyalar, konfertler, türlü kultura sergileri h.t.b.

Mahtumkulu FİRAKİ türkmen literaturasının klasi, poet. Anılmış türkmen poetın Azadi DOVLET-MAMEDin oolu. Kendi peetlerinin altında takma adını “Fıraki” (**fıraki** – ayırılma) yazardı.

Pek çok peetleri sevda için yazılı. Var peetleri din için, türkmenlerin politika hem cümne uurunda yazılı olannar da var (*ozamannar türkmennär Persiyanın altında bulunardılar*).

Mahtumkulu FİRAKİ duudu **Gülüstan** bölgesinin **Günbed-i Kavus** kasabasının **Hacı Kauşan** küüyündä 1724-cü yılda (*kimi kaynaklarda 1727 yada 1733 yıllarında*). Üürendi mektebe şkolasında (*küü şkolası*). Küçüklüündän *pers* hem *arab* dillerini, taa sora da *çaataycayı* üürendi. Hep küçüklüündä zanaatları da üürendi: *yularçı, çelingir* hem *kuyumcu*.

Mahtumkulu FİRAKİ birkaç medresedä (*büüknü üniversitetler gibi üüsek şkolalar*) üürenmiş. Kendi vakıdının en üürenmiş adamlardan biri olmuş. Kendi dostunna Nuri-Kazım-ibn-BAHARlan çok erleri gezmiş: Uzbekistan, Kazahstan, Tacikistan, Afganistan, İndiya.

Mahtumkulu FİRAKİ 1797 yılında raametli olmuş. Mezarı, İranın poyraz-batısındaki Aktokay küüyündä bulunêr hem İran pravitelstvosu tarafından anmak mezara dönüştürüldü.

Büüknü gündä Turkmenistanın en paalı halklararası ödülü hem Turkmen Devlet Üniversitetin dil hem literatura İnstitutu poetın adını taşıyêrlar.

Toktogul SATILGANOV kirgiz halk akını.

Duudu 1865-ci yılın Canavar ayın (oktabri) 25-dä Kogon hanlı devletin Kuşluk kışlasında. Taa küçüklüündän, kendi peetlerini annadarak, komuzda (**“komuz”** – *türkmen halk muzika tertipi, benzeer gagauzların “kauş” instrumentına*) çalmaa başladı. Rusiya tarafından Kogon hanlı yok edildiktän sora, bu olayları türkülerindä annatmaa başladı. O türküler için Sibirä kaldırıladı. 1910-cu yıldan oradan kaçtı.

Toktogul SATILGANOV raametli oldu 1933-cü yılın Küçük ayın (fevral) 17-dä Kirgiz ASSRın Sasık-Çiidä küüyündä.

Sovet zamanında kendisinä **“halk akını”** şannı adı verildi. 1959-cu yılda Kirgizfilm “Toktogul” filmını çıkardı. 1965-ci yılda “Toktogul” adına Kirgiz devlet ödülü kuruldu.

Toktogul SATILGANOVun en anılmış yaratmaları hem peetleri: *“Kabaat atan peetler”, “Kapancının türkülleri”, “Kazah topraanda”, “Toktogul dönüşü”, “Akınnarın yarışması”, “Ne gördüm”, “Nasaatlar”, “Al bayraklara karşı”, “Kedey-han”*.

I-ci dünnä cengini anmak

I-ci dünnä cengin (*bu cengä imperialistişeskiy da deerlər*) bitmesinin (1914-1918 y.y.) 100-cü yıldönümünnän ilgili olarak, Kasım ayın 11-dä Çadır kasabasında **“I-ci dünnä cengindä kayıp olannara”** anmak stelası kuruldu hem «Участие жителей Гагаузии в Первой мировой войне 1914-1918 г.г.» bilim-praktika konferenşiyası yapıldı.

“I-ci dünnä cengindä kayıp olannara” anmak stelası kurmasını teklif etti “Dialog” Cümne birlii. Bu teklifi esaba alarak, Çadır kasabasının primariyası hem kasaba Soveti kayıl oldular bununnan hem yardım ettilär o stelanın kurulmasında. (*Bölä bir stela Moldovada seftä kuruldu*).

Stelanın açılışında pay aldılar hem söz tuttular, Gagauziyanın öndercileri, Çadır kasabasının primarı Georgiy ORMANCI, kasaba Sovetin başı Konstantin KELEŞ, «Восстановление и сохранение памяти об участниках Первой мировой войны 1914-1918 гг. из Гагаузии – «Память забытой войны»» proektin öndercisi S.N. KAPANCI, stelanın arhitektoru Aleksandr HİTÜK hem başkaları.

Nasaatlar bittiktän sora, Çadır popazları stelayı ayozladılar hem I-ci dünnä cengindä kayıp olannarın canları için slujba yaptılar.

Hep o günü Çadırdä I-ci dünnä cengi için «Участие жителей Гагаузии

в Первой мировой войне 1914-1918 г.г.» bilim-praktika konferenşiyası yapıldı. Konferenşiyayı hazırladılar “Dialog” Cümne birlii hem Çadır kasabasının primariyası. Onnara arka oldular Gagauziyanın ispolkomu, Komrat Devlet Üniversiteti, “M.MARUNEVIÇ” bilim-araştırma Merkezi, “M.ÇAKİR” kultura hem aydınadıcı Merkezi.

Not. I-ci dünnä cengindä Rusiyanın Basarabiya guberniyasından 300 000 kişidän zeedä kişi alındı.

Hayvancılık gösterisi

Hristiannarın Ay Dimitrigünündä, Kasımın 8-dä, Çadırdä hayvancılık gösterisi yapıldı. Bu iş gagauzların milli Kasım yortusuna, ani bakılêr Kasımın 7-dä, adandı.

Gösteridä pay aldılar Gagauziyadan hem Moldovadan hayvancılar, kuvancılar hem kuşçular. Gösterinin ofițial açılışına katıldılar Çadır rayonun, Gagauziyanın hem Moldovanın çiftçilik ministerliin öndercileri.

Bu yıl gösteridä vardı nicä görmää hem satın almaa kuvancılık mallarını, beygirleri, büük baş hem küçük baş hayvannarı, tauşannarı hem su patkannarını (*ondatraları*), ev hem yaban kuşları. Bu malları büüdän hem bakan insannarın arasında, en işleelerini seçmää deyni, bir juri kuruldu. Jurinin tarafından seçilän firmalara hem insannara ödül hem diplom verildi.

Gösteridä koç ödülü için gagauzların milli sportunda güreştä güreş oldu.

Foto – gagauzia.md saytından

Kongazda “BİLGİ ALEYASI” kuruldu

Kasım ayın (noyabri) 8-dä Ay Dimitri Günündä gagauzların Kasım yortusunun kutlama çerçevesindä Kongazda “BİLGİ ALEYASI” kuruldu. Aleyanın anmak taşında bölä laflar yazılı: “**BİLGİ ALEYASI**” Kongazın No.1 orta şkolasının üüredicileri adına hem onnarın hayırlı çalışmalarına tanımak hem saygı nişanı olarak KARASENİ kardaşları tarafından kuruldu. 08.11.2014”.

Sokaa taşlan döşeerlär, yannarına şafk için elektrika fenerleri koyuldu hem otlar eşilliklär ekildi, fidannar dikildi.

Aleyanın açılış yortusuna toplan-dılar küülülär hem musaafirler başka erlerdän. Yortunun şannı musaafirle-ri olarak Bilgi Aleyasının açılışına, kurulmasına hem aleyada birär fidan ekmää deyni, o günü Kongaza geldilär Türkiye Respublikasının Büükelçisi Mehmet Selim KARTAL, “Ana Sözü” gazetasının baş redaktoru, Gagauz Milli Gimnanın avtoru, poet Todur ZANET, “Trans Oil Grup” kompaniyanın prezidenti Vaja DJAŞI, Komrat muniipiyin primarı Nikolay DUDOGLO, Gagauziya Halk Topluşun ilk başı Pötr PAŞALI, «Московский Комсомолец в Молдове» gazetasının temsilcisi Georgiy STOJİLO, Polşadan “Movin LTD” firmanın direktoru Tomasz VOGTMAN, Moldova Respublikasının kıymetli trenerları Evgeniy KRİSTİ hem Anatoliy RAEVSKİY, Gagauziyanın güreş federatıyasının viçe-prezidenti Gadjimaged GUSEYNOV, “Glia” CAP kompaniyanın prezidenti Konstantin PUTREGAY.

Eni düzülmüş sokak için hem Bilgi Aleyasının kurulması için ilk laf verildi Demyan KARASENİya. Kısa bir sözdän sora Canabisi açıkladı, ani

kardaşlar karar almışlar, ani sokaan hem Aleyanın açılış şiridini kessin onnarın anası Stefanida Mihaylovna. Muzıka fanfalarının hem insannarın palma düülmesi sesi altında Stefanida Mihaylovna kesti şiridi. Nedän sora hepsi musaafirlerä teklif edildi eni yolu denemää hem yaklaşmaa Kongazın 1-ci lişeyin aulunun ana girişinädän. Burada durgunup, hepsinä oldu kolayı siiretmää bir konfert, angısını, üüredicilerin yardımınnan, hazırlamıştılar 1-ci lişeyin üürencileri.

Konferttän sora teklif edili yortunun şannı musaafirleri Mehmet Selim KARTAL, Todur ZANET, Vaja DJAŞI, Nikolay DUDOGLO, Pötr PAŞALI, Georgiy STOJİLO, Tomasz VOGTMAN, Evgeniy KRİSTİ, Anatoliy RAEVSKİY, Gadjimaged GUSEYNOV, Konstantin PUTREGAY, Kongaz küüyün primarı Konstantin TELPİZ, Kongazın 1-ci lişeyin matematikada üürediciykası Ekaterina Nikolaevna TULBA, Kongazın Troița klisenin baş popazı Ay-boba İVAN (Lesniçenko) hem da Kongazın 1-ci lişeyin direktoru İordan YASIBAŞ eksinnär Aleyada birär kaştan aacı. Bu aaçların yanında ilktän koyuldu geçici yazılar, ani açıklardılar ekennerin adlarını (taa sora bu geçici yazıların erinä temel yazılar koyulacek).

Aaçlar dikildiktän sora, Türkiye Respublikasının Büükelçisinä Mehmet Selim KARTALa hem Kongaz 1-ci lişeyin matematikada üürediciykasına Ekaterina Nikolaevna TULBAya teklif edildi “BİLGİ ALEYASI”nın anmak taşını açmaa, da Canabileri

taştan biyaz bezi kaldırdırıp, anmak taşını açtılar. Bununnan Aleyanın ofițial açılışı yapıldı. Bundan sora Kongazın Troița klisenin baş popazı Ay-boba İVAN hem ikinci popaz hep Ay-boba İVAN Aleyanın açılması için slujba yaptılar hem da “BİLGİ ALEYASI”nı, hepsi fidannarı, sokaa hem insannarı ayazmaylan ayozladılar.

Bu sıralar bittiyän Aleyanın açılış yortusunun ilgili kısa bir miting oldu. Mitingta kutlama hem şükür sözlerini tuttular: Konstantin TELPİZ, Mehmet Selim KARTAL, Todur ZANET, Nikolay DUDOGLO, Vaja DJAŞI, Tomasz VOGTMAN, İordan YASIBAŞ.

Mitingtan sora da, üç kardaştan birisi Mihail KARASENİ, şükür sözünü yapıp, sözün sonunda Kongaz küüyün primarına hem Kongazın 1-ci lişeyin direktoruna “BİLGİ ALEYASI”nnan ilgili Sertifikatlar verdi. Sertifikatlara görä Kongazın primariyasına hem 1-ci lişeyinä Aleyayı hem da sokaa bakmak hem korumak dooruluu verildi.

Hepsi gagauzlar bilerlär, ani Kasım yortusunun günündä adanmış kurban-nar kesiler hem masalar kurulêr. Bu adeti bozmamaa deyni, Karaseni ayesi da o günü kendi yakınnarı hem şannı musaafirleri için gözäl bir yortu masası kurdu. Masada da kutlama hem şükür sözleri biri-biri ardı aktı.

Demyan, Mihail hem İosif KARASENİ meñenatlınnan Kasım ayın (noyabri) 8-dä Ay Dimitri Günündä Kongazda başka büyük meropriyatıya-

ları da oldular. Onnarın arasında sport yarışları (güreş, masa tenisi, gıra kaldırmak, şaşki, şahmatı). Avşam üstü da kultura Evindä büyük bir konfert oldu, neredä pay aldılar Gagauziyanın hem Moldovanın anılmış ansambllileri hem artistleri.

Bölä gözäl bir Günün kapanışını yaparak, kultura Evin ştenasından küülülärä hem musaafirlerä danıştı Mihail KARASENİ. Kardaşlarının hem kendisinin adından Canabisi şükür etti hepsinä kim pay aldı bu yorunun meropriyatıyalarında, hepsinä kim gelip katıldı sıralara.

Yortuyu kapadarak Mihail KARASENİ açıkladı, ani Karaseni kardaşları, meñenatlık işi olarak, 10 bin ley yardımı yapêrlar Kongazın 5 şkolalasına hem 5 uşak başçasına, klisesinä, kultura Evinä, “Altıncık” uşak oyun ansamblisinä, pensionerların rehabilitatıya merkezine hem kusurlu uşakların merkezine. Bundan kaarä başka türlü yardımnar yapılacak küüyün veterannarına hem pensionerlarına. Mihail KARASENİ açıkladı, ani kurulacek bir Fond, angının yardımınnan Kongazda gözäl bir park ekilecek, Muzey açılacak hem başka kultura işleri yapılacak.

Fotolar - İvan ZANET

Kongaz “S. DEMİREL” liheyi 15 yaşında

Canavar ayın 22-dä Türkiye tarafından Kongazda açılan “Süleyman DEMİREL” liheyi 15-ci yılını tamamladı.

Bu yıldönümünün ilgili liheyde bir kutlama yortusu oldu. Yortuda pay aldı Moldova Türkiye Büyükelçisi Mehmet Selim KARTAL da.

Kutlama sözünde Canabisi urguladı, ani “burada Türk liheyin açılması, Türkiye’nin hem Gökoguz kültürasının hem kimliinin korunmasına, hem da Gökoguz gençlerinin öğrenmesine verdii önemin bir göstergesidir”.

Maasuz liheyin 15-ci yıldönümünä liheyin üyrencileri bir kultura programası hazırladılar hem kutlama yortusunda o programayı gösterdiler.

Kişinevda şaşılacak bir soprano avşamı

Türkiye Respublikasının 91-ci yıldönümünün kutlamaların kultura programasına görä, Türkiye Büyükelçiliin çalışmasının, Canavar ayın (oktabri) 30-da Kişinevda Türkiyeden “Three Anatolian Sopranos” trio ansamblinin konterti oldu.

“Sergey Lunkeviç” milli filarmoniyasının ştenasından şaşılacak bir soprano avşamını siiredicilerä baaşladılar “Three Anatolian Sopranos” trio ansamblinin solistleri: Esin TALINLI, Z.Çiğdem ÖNÖL, Fında SALTAŞ hem da orkestra: Emel Sevil ÖZER (kemençä), Esra POYRAZOĞLU (fortopyano), Mustafa ALPASLAN (klar-

net), İvan ÇELAK (akordeon), Soner ÖZER (kajon-perkusiya).

Konter olä meraklıydı, ani kontertin sonunda bütün zal ayaa kalktı hem da Büyükelçi sayın Mehmet Selim KARTAL, eşinän Banu Cankan KARTAL hanum-efendiylän valsa tutundılar.

Bitkidä da, açan Mehmet Selim KARTAL hem Banu Cankan KARTAL, çiçek

vermää deyni ştenaya çıktılar, Büyükelçi, dayanamayıp, soprano solistlerinin bilä çalmaa başladı. Siirediciler da çok vakit, palma düüyüp, artistleri ştenadan kolvermää istämediler.

İnanêrız, ani bölä şaşılacak bir soprano avşamını Moldova siiredicileri çok vakit aklında tutacaklar. Hem saa olsunar hepsicii, kim bu avşamı bizä baaşladı.

Seçim kokusunnan “Gagauz şarabın yortusu”

Pazar günü, Kasım ayın 2-dä Komrat “2014 – Gagauz şarabın yortusu” geçti. Yortuya 14 devlettän musaafirlär katıldılar. Musaafirlerin arasında vardılar Moldova premyer-ministrusu, Kişinevda TİKA koordinatörü, Ukrayna Büyükelçisi hem başkalari.

Şarabın yortusunu açtı hem götürdü yortunun tertip komitetin başı, Gagauziya İspolkomun predşatel yardımcısı Valeriy YANİOĞLU. Kutlama sözlerini tuttular Moldova parlamentına deputlaa kandidat Mihail FORMUZAL, Moldova premyer-ministrusu, MLDP deputatlaa kandidatu İurie LEANKA, Kişinevda TİKA koordinatörü Canan ALPASLAN, Gagauziya Halk Topluşu başı Dimitriy KONSTANTİNOV, Ukrayna Büyükelçisi Sergey PİROJKOV.

Moldova premyer-ministrusu İurie LEANKA açıkladı, ani bütün baaşlêr Gagauziya liheylerine altı avtobus. Ofițial açılıştan sora ofițial

musaafirlär, yortunun aullarını gezip, şaraplardan hem imeklerden dattılar. Kalmadılar aşaa yortunun başka musaafirleri da.

Yortunun sonunda açıklandı en islää şarap saabileri (1-ci – OOO “Tomai-Vinex”, 2-ci – OOO “Agro-Balanku”, 3-cü – OOO “AgroSadım”), çiftçilk çorbacılıkları (1-ci – “Lidiya”, 2-ci – “Poydolv Dimitriy”, 3-cü – “Kalkpakçi Vasiliy”), aullar (1-ci – Beşalma küüyün aulu, 2-ci – Kirsovo (Başküüyü) küüyün aulu, 3-cü – Dizginca küüyün aulu) hem en datlı kaurma (en islää kaurmayı yapmış dizgincilik Anna UZUN).

Maasuz “Gagauz şarabın yortusu” için 3 temada (üzüm, şarap, şarapçılık) seftä literatura konkursu (peet hem leğenda) yapıldı. Jürinin kararına görä konkursun en islää peeti seçildi Todur ZANETin “Üzüm, çotuk hem da şarap” peeti.

ÜZÜM, ÇOTUK HEM DA ŞARAP

Allahtan o bizä verilmiş,
Pek gözäl hem tatlı bir emiş:
Ba kara, ba biyaz, ba pembä,
Kırmızı da olêr bitkidä.

Diz çöküp ta onu biz dikeriz,
Tutularsaydı pek sevineriz,
Koruyêrız, haşlêrız, büüderiz,
Seftä teneyä baylêrız.

Açan da sıra geler üzümä,
Gel da bak benim üzümä:
Hem kısmet, hem şennik orada,
Hem umut bülbüllü şaraba.

Ko olsun fiçılar meşedän,
Çemberlär – pirinçli çeliktän,
Tertipli, maazada kurulu,
Vranada brakıldı solukluu.

Şarapanayı kur dışarda,
Feslen otu olsun aazında,
Şindi boz baayını, topla üzümü,
Akar şıraya sevindir gözünü.

Şaraplar yavaştan kaynasın,
Sırasınca onnar durulsun,
Dadında da bir dat ko olsun,
Sonunda türküsü dâ ötsün.

“Pirelär” atlasın filcanda,
Dadı da kalsın dudaanda,
Turna gözü benizi
Sevindirsın hep bizi.

Ko saalık Allaa versin! Cümne insan sevinisin!

En ilsää legendalar seçildiler: çotuk için – avtoru Alöna ŞEVÇENKO, şarap için – avtoru Valentina İVANENKO.

Şarap festivalindä “Gagauziyanın kıymetli şarapçısı” şannı adı için diplomalar verildi. O adları kabletilär: Georgiy KISSA (“Fabrica de vin Cojuna”, Kojuşna), İvan SARIBAŞ (“Aur Vin”, Valkaneş), Elena DİMİTROVA (“Jemçujina”, Çadır).

Not. Bakmadaan ona, ani Moldova Parlamentına seçim kompaniyasında deputatlaa kandidatlar yok nicü ofițial meropriyatyalarda pay alsınar “2014 – Gagauz şarabın yortusu” açılışında ştenaya çıktılar MLDP deputatlaa kandidatu hem Moldova parlamentına ozaman taa kandidat Mihail FORMUZAL.

TÜRK DÜNNÄSİNDAN ŞİİR

Zeynel BEK-SAÇ, duudu 1952-ci yılda Priznen kasabasında, Kosovo devletindä. Poet, yazıcı, resimci, kompozitor, jurnalist. 10 şiir kiyadın avtoru. Çok literatura ödüllerin saabisi.

Türkiye Yazıcılar Birlii hem Avrasya Yazıcılar Birlii azası. Kosovo-da uşaklar için “Türkçem” jurnalını çıkarêr.

BENİ YAAMURA ÇAAR, UNUTMA
Gözüm mih çakarcasına durma ölä Yol var

Yolculuk var

Ansızdan iş çıkar

Bişey olur

Beni yaamura çaar, unutma

İki gözüm yaşamak

Varım inadına

Eşilindä

Alında

Moorunda

Düşündä

Ayında

Kavganda

Braayıp gidersin olur ye

Beni yaamura çaar unutma

Esabı brak

Kantarı brak

Yol kısa yol uzak

İnsana insan lââzım

Ye bildiincä aktıkça dereciclär

Su utu tuttukça gerçeklär*

Uyuyup uyanmadıkça zaman

Beni yaamura çaar unutma

Büüdükçä tuzak hoburluu gözlerdä

Skvoznük aldıkça dört duvar arası

Silinincä güneşä giden iz

Beni yaamura çaar unutma

Harman sonu

Ya da bir baa bozumu

Gelin ökçeleri şıraya kokunca

Yakılınca bir yanık gurbet türküsü

Beni yaamura çaar unutma

İlk yazı yazı

Güzü kışı

Taşı topra hem ateşi

Hem da dostu düşmanı

Aklından çıkarmadıkça

Beni yaamura çaar unutma

Su utu* - su otundan suda olan adacıklar

TÜRKÇEM HEP

OKOPUM OLDU AMA

Hep yıkıntılarda duudum eni baştan

Bir bozkır düşü inceli bilä

Gırtluma bıçak oldu

Yazda güzü

Güzdä kışı yaşadım

Sevgi hep okoplarım oldu ama

Kuşkuyu tuzaa

Gülü kalbimä gömdüm

Eskimedi direngen özüm benim

Yaarına yaşım oldu

Hoşgörü hep okoplarım oldu ama

Ne kula boyun üldim

Ne bukaya kolayından geldim

Düzdä yamaç tırmandım

Köstektä kol gezdim varlandım

Türkçem hep okoplarım oldu ama

Prizren, Çiçek ayı (aprel) 1991

Gagauzçaya çevirdi Todur ZANET

Todur ZANETin kiyadına prezentațiya oldu

Kasımın 13-dä Komrat ATATÜRK bibliotekasında oldu prezentațiya Todur ZANETin “Onnar geldilär sabaa karşı...” proza kiyadına. Prezentațiyaı hazırladılar bibliotekanın direktoru Vasilisa TANASOGLU hem bibliotekanın zaametçisi Praskovya KARA. Onnara yardımcı oldu eni kurulan “GAGAUZLUK” cümne Birlii da.

Prezentațiya başladı ondan, ani bibliotekanın direktoru Vasilisa TANASOGLU annatı avtor için hem eni kiyadın süjetları için. Sora “Mihail ÇAKİR” pedagogika kolecin ürencisi Martza BARGAN okudu Todur ZANETin “Aaqlık” peetini. Nedän sora Vasilisa TANASOGLU teklif etti kiyat urunda kendi düşüncelerinnän paylaşınar okuyucular hem üredicilär.

İlkin tribunaya çıktı Komrat “Mihail ÇAKİR” pedagogika kolecin üredicisi Galina Dimitrievna SİRKEİ okudu kendi ürencilerinn “Onnar geldilär sabaa karşı...” için yazılarını. Sora da kolecin ürencileri rollen okudular “Yannişlık” (“Onnar geldilär sabaa karşı...”) annatmadan bir parça.

Avdarmanın “D.ÇELENGİR” teoretik lişeyin direktoru Elena Födorovna KARAMİT urguladı, ani kiyat yazılı pek şıralı gözäl gagauz dilinnän. Açıkladı, ani kiyadı okuduktan sora çok gecelär uyamamış, hep o annatmaklar için düşünmüş. Söledi, ani kiyatta annadılan işlär lââzım taa ileri da unutulmasın, hem teklif etti, ani bu kiyadı şkola programalarına koysunnar.

Kongazdan gagauz dilindä üredici hem terbedicisi Mariya Dimitrievna ÇEBANOVA, danıştı gençlerä, ani okusunlar hem incelesinnär bu kiyadı. Söleyeräk kiyadın rolü için, Canabisi tekrarlayıp kiyadın bir kahramanın sözünü, ani “Açan kök kaavi – dallar da örüyer”, umut verdi, ani şindiki gençlär da brakmayaceklar köklär kurusun.

Beşalmanın “M.KÖSÄ” lişeyin direktoru Mariya Stepanovna KAPAKLI söledi, ani bu kiyat hiç raatsız brakmêr hem hep düşündürer o geçmişlär için, hem da gösterer ne kaavi ruhtan hem candan bizim insannar.

Sora söz verildi kiyadın avtoruna. Nicä açıkladı Todur ZANET “Onnar geldilär sabaa karşı...” proza kiyadı bütünnä annadêr Sovet rejiminin gagauzlara karşı yapılan genoşid için. Canabisi urguladı, ani **diil lââzım karıştırma Sovet rejiminin hem rus halkını**. O urguladı, ani Sovet rejimindan çok zarar gördü rus halkı da. Todur ZANET açıkladı, ani kiyatta üç annatma var.

İlk annatma-esse “Zaman Kanatları” Burada avtor, dirildip el dermenini, o dermenin adından annadêr XX-ci üzyılın 40-cı yıllarının zulüm işleri için.

İkincisi – “Yannişlık” (“Onnar geldilär sabaa karşı...”) annatması. O

annadêr bir gagauz aylesi için, onnarın aaqlık hem deportațiya genoşidi kayalarının içindän geçmesi için, hem o büyük kahırlar hem belalar için, ani geldilär bu insannarın başına.

Üçüncüsü da – bilim yazısı “Aaqlık kurbannarı mezarlardan baarêrlar! (60 yıl geeri gagauzlara karşı soykırımı (genoşid) yapıldı)”. Bu yazıda da avtor, arhiv dokumentlerinä görä, verer bilgileri aaqlık kurbannarın sayısı için.

Prezentațiya Gagauziyada büyük meraklıklar kabledildi. Televideniye kanallarından hem haber agenstvolarından, gazetalardan korespondentlar bu kultura olayını açıklamaa deyni prezentațiya geldilär. Prezentațiya gelän insannar bibliotekanın salonuna sıymazdılar. O insannarın arasında vardılar üredicilär hem ürencilär, KDU studetları, bibliotekacılar, kultura hem incâzanaat insannarı, yazıcılar, biznes hem politika adamnarı. Sadä Gagauziyanın öndercileri (başkanın yardımcılarının ikisi da

teklif edildi bu meropriyatıyaya) vakit bulmadılar gelmää.

“YANNIŞLIK” (“ONNAR GELDİLÄR SABAA KARŞI...” için

Bu annatma pek dürttü canımızı, koydu düşünmää, ani yaşamak çok sıra, bal gibi tatlı olêr, ama çok sıra pek acı da, ani ömür herkerä düzülmeer, nicä biz isteeriz. Biz lââzım bundan hepimiz dadalım, ne verilmiş geçirelim, nicä da geçirmiş baş personajlar annatmada “Yannişlık” (“Onnar geldilär sabaa karşı...”).

Annatmanın süjeti ölä meraklı, ani okuyarkan, sansın kinodan fragmentlär geçer gözün önündä, geller, ki bulunêrsın onnarın arasında, neçinki gerçekli, diri yazılı bu yaratma. Bu annatmanın herbir fragmentinä görä var nicä kendi düşünmeklerini, duygularını açıklamaa, ama nokta koyamaycan – o sonsuz fikirlär. Hep geller aklına annatmanın fragmentleri, angıları brakmêrlar raat yazmaa, dalgalandırêrlar, cannandırêrlar.

Bu annatmada gösterili bir çalışkan gagauz çiftçi aylesinin eceli, angısı dolu çok görmäklän, yalancılıklar. Hayırsız, esapsız Petrinin beterinä zor, kara, yaşlı, çıvgın, çirkin günneri geldilär bu aylenin yaşamasında – kırık hem darmadan ömür. Lambuyu aylesinnän Sibirä kaldırdılar. Lambu inanardı, ani bu yannişlık. Bir bölä yannişlın paası – yaşamak, ömür.

Altı yıl bu bela, karannıkta yaşamak günneri ilerledi. Ama geldi o gün, açan söledilär, ani bu yannişlık. Bu haber sevindirmediydi Lambunun karısını – Milanayı. Milana kaldıydı sade oolun-

nan Ligorlan hem kızinnan Katiylän. Sibirin topraanda gömülüydü onun canın payları – en paalı insannar, sevgili kocası hem uşakları.

Herbir insan bu yaşamakta kendi yaptıkları için cuvap eder. Kara Petri da cuvap etti.

Bütün yaşamak Lambu Milanaylan çalışmışlar, kendi kuvedinnän, terinnän, doorulukça ekmeeni kazanmışlar, gözäl aylä kurmuşlar, çorbacı olmuşlar. Altı uşak büütmüşlär, ayaa kaldırmışlar. İşçi, şeremet, islää insannar. Allaa da onnarı sevärdi hem koruyardı. Herbir işi da kucak dolusu yollardı: saalı da, kısmeti da, bereketi da, uşakları da.

Mayıl olduk, nicä avtor yazdırêr baş personajların patredini, onnarın sevdä duygusunu. Onnar nicä iki guguş, büyük sevgi, saygı biri-birinä cannarında var. Milana kaybetiynnän sevgisini, söleer, ani onun kanadını kırdılar, onu bir kanatlan braktilar.

Kaleci aylesi verilmedi zorluklara, çünkü bu insannar çetin ruhlu, haliz gagauzlar. Onnar için söleer falcı Panti: “Açan kök kaavi – dallar da örüyer”.

Bu yaratma bir şedef. Avtor kullanêr ölä leksikayı, ki annêrız – herbir laf ölçüdän, elektän geçirildi, büyük aaraştırmaklar yapıldı.

Ürencilär okudular bu yaratmanın bir payını, neredän göreriz zengin leksikayı, nekadar meraklı bu yaratma, da hepsi fikirlär, sözlär, sansın can dermenin taşlarından geçirili.

Aşadaki sıracıklar peydalandı, okuduynan bu kiyadın ilk kısa annatmasını-danışmasını, filosofiya düşünmeklerini “Zaman kanatları”.

CAN DERMENİN ÇALIŞMASI

Can dermenin çalışması

Ölçer saadı hem asiri.

Nelär oldu, ne olacek

Can dermeni esaplayacek.

Kimiz biz?

Nedän geldik bu dünneyä?

Ne kalacek bizdän, kimä?

Ne olacek toomruklardan?

Tatlı hem lezetli meyva

Osa erä dökülecek,

Toprakları karışıp,

Er üzündän kaybelecek.

Bölä insannarın çalışması:

Var boşuna hem faydasız,

Var önemli hem var paasız.

Geçer onnar

can dermenin taşlarından.

Biri ölêr peklovka un,

Biri sa toz – tozdan.

(Sirkeli Galina Dimitrievna)

Hazırladı Ay-Boba Çakirin adına Komrattaki pedagogika kolecin üredicisi SİRKEİ Galina Dimitrievna. Materialda kullanılı dördüncü kurstan ürencilerin UZUN Ninanın, GAGAUZ Veronikanın, DÜVENÇİ Paşinin yaratmalarından sıracıklar.

Komrat M. ÇAKİR kolecin genç pooetların yaratmaları

Mariya
FRANKOGLO,
1214gr.

SANA AÇIK KAPUM

"Saa ol!"- sana söleerim ürektän,
Ki dost olduk biz küçüktän.
Bilerim, sän beni annarsan,
Herzaman sevlärsän,
İnanarsan hep bana.
Dostlukta yaşayacez herkerä.
Her erdä hem herzaman
Sana açık kapum benim,
Bekleerim herkerä seni.

Mariya
ŞİKİL, 1214 gr.

DOSTLUK

Candan cana geçer ipcüz,
Yıldan yıla kaavi olêr,
Onu yok nicä yırtmaa,
Ki hepsi dostluktan yaşêêr!

Yuliya
ANDRIËŞ,
3112 gr.

Açan seni aarêêrlar ,
Açan seni bekleerlär,
Sän hiç unutma,
Ani o insan – senin aylän.
Onnar seni severlär
Seni da koruyêrlar.
Sän unutma onnarı,
Bul vakıt dolaşmaa deyni.

Mariya
BARGAN,
1214 gr.

ANA DİLİM

Öter içim, baarêr canım,
Açan şılêêr Ana dilim!
Paalı dilim, zengin dilim,
Ruhlu dilim, benim dilim.
Pek çok zengin insan
Bizim var dünnedä,
Ki var aylä – orada sevda
Hem taa da dil arasında.
Ana dilim kür bir mumcaaz.
O şafk eder yolumuzu,
İlerleder ruhumuzu.

Yuliya KİOR,
1214 gr.

NE O DOSTLUK?

Dostluk – o, açan yok kavgalar.
O, açan sıcak laflar.
O, açan canında tatlı düşünmeklär...
Açan islää senin dostun
Sän bil, ani yok ne prost olsun
Korkmaa yok nedän – dur uslu,
Yardım edecek sana dostum.

Dorina
STOLERU,
4111 gr.

Bän pek beenerim anamı.
O bana en paalı.
Beni küçüktän terbieter,
Faydalı nasaat verer.
Herzaman yardım eder,
Belalardan koruyêr.
Ana uşaklara güneş
Aydınnadêr, yısıdêr.
En büyük dostu olêr.

Tatyana
PATRAMAN, 1414 gr.

Çok şannı insan ana tarafımda.
Onnarı biz herkerä sayêrız.
Ayoğlu Ay- Boba Çakiri
İlk erä saygıylan koyêrız.
Gagauzları üüsää kaldırdı.
Aydın dünneyä yolu gösterdi.
Kendisi çoktan göklerä gitti,
Yaptıklarını o bizä braktı.

Lüdmila
PAMUCAK,
4211 gr.

DARSİK

Canım kopêr,
Yaşım damnêêr,
Ürääm senin için
Salt düüler.
Günnär gider,
Sular akêr,
Senin gözlerini
Görmää çeker.
Güneş şılêêr,
Lüzgär üfleer,
Senin o gülüşün
Önümdän hiç çıkmêêr.
Güllär açer,
Hava diişer,
Pembä dudakların
Aklıma hep geler.

Kırlangaç uçêr,
Türküsünü kıvradêr,
Senin o sesinä
Pek benzeer.

Gök karardı,
Yaamur çeketti,
O beni annadı
Darsıklımı daatı.

Yuliya
ÇİMPOEŞ.

DOSTUMA

Benim dostum, käämil dostum,
Senin için yazêêrım.
Bu dünnedä sendän paalı
Hiç kimseyi bulamêêrım.

Svetlana
KARATANAS,
4211 gr.

YAŞAMAK

Bu yaşamak – büyük zenginnik.
Yaşêêrım bän, severim bän.
İnsan ürää – o gözellik,
Çiçek açêr, filiz verer.
Bu dünnedä ne pak soluk,
Açan bizdä birlik, dostluk,
Açan gözlär birimizdä
Şılêêr yıldız gibi göktä.
Bu yaşamak cennet bizim,
Saalık verärsä Allahım.

Oksana
GRADİNAR,
3312 gr.

Vatan! Ne tatlı bir laf!
Gül gibi açêr o üreemdä.
"Vatan olmasa – can olmaz", –
İşidärsin benim dü sözümdä.
Vatanım, paalı dostum,
Sana baalı benim canım.
Herzaman seni koruycam,

Zorluklarda da brakamaycam. Da bil, dostum, yaptıklarını
Saa ol, ani verdin bana kısmet Unutmayacam hiç bän.
Hem yaşamaa deyni kuvet.

Rima
SERDEGA,
3112gr.

Dostluk – o en büyük zenginnik.
Bizim üreemizä deyni şennik.
Dostluk – o güneş göktä,
Yısıdêr bizi herkerä.

Alöna
DÄKOV,
3112 gr.

İnsan dostsuz nicä,
Kuş kanatsız,
Yaz güneşsiz,
Uşak da anasız.

Kolä
BESARAB,
2-ci kurs.

HALİZ DOST

Benim var bir haliz dostum.
Baaşış gibi onu buldum.
Küçüktän bilä büüyeriz,
Biri-birimizi
yarım laftan annêêrız.
Bana deyni o pek paalı.
O şeremet hem akıllı.
Beni o herzaman annêêr,
Lääzımkän bir nasaat verer.
Bän sevinärkän - seviner.
Aalarsam bän - o da aalêêr.
Lääzımkana gecä gelecek,
Hiç bir lafsız yardım edecek.
Bän şükürüm büün bitkisiz,
Ki buluştuk senninän biz.
Ol herzaman benimnän sän

Lüba
ZADIR,
4211gr.

Dostlan hepsicii aydın,
Hepsicii gözäl.
Korumaa onu lääzım
Hem sevindirmää

Aleksandra
MARDARİ,
3112 gr.

Paalı benim üüredicim,
Sizin uroklarınızdan
Bän büyük fayda aldım.
Siz çalışêrsınız bizä,
Bütün canını isteersiniz,
Ki uşaklar annasınnar,
Bilgili, hatırcı olsunnar,
Vatanını korusunnar,
Dostlukta yaşasınnar.

Margarita
SURNINA,
1414 gr.

GÜZ

Var güz aylarında
üzüntülü günnär,
Açan düşerlär yapraklar,
Açan yaayêrlar yaamurlar
Hem suuk lüzgär eser,
Bulutlar gökü kaplêêr
Gecelär dü pek uzêêr...
Sıcak güneş taa az şılêêr,
Ama hererdä sarı yaprak.
Büülü bu kilimi
beenerim pek
Bu gözellik güzü
yapêêr yalpak,
Ama geçti yazı
kahırlanêrım pek.

Pedagogika kolecinde master-klas gösterildi

Kasımın 6-dä Gagauziyanın "Mihail ÇAKİR" adına pedagogika kolecin üürencilerine deyni literatürä uurunda poet hem yazıcı Todur ZANET sıradakı master-klası gösterdi.

Bu kerä master-klasa katıldılar hepsi kurslardan literatüräyi sevän hem peet yaratan üürenciler. Gelmiştilär master-klasa uşaklar Komrat kasabasının şkolalarından da.

Master-klas programası ikiye bölündü. Birinci bölümde genç poetlar okudular kendi peetlerini "dostluk" hem "güz" temasına. Bu peetlerä incelenmä hem yufka erlerine doorutmalar yapıldı.

Master-klasın ikinci bölümünde Todur ZANET okudu kendi patriotika peetlerinden örneklär. Annattı nicä lääzım yazılın patriotika peeti, angı kalıplarda hem angı laflar peettä kullanmak için uygun olacaklar. Uşaklara verildi o laflar: "insan", "ana", "dil", "din", "toprak", "Vatan", "Bucak", "Gagauziya", "Bayrak" h.t.b.

Master-klasta annaşıldı, ani bir ayın içinde uşaklar patriotika uurunda peetlerini hazırlayacaklar, da, Gagauziyanın 20-

ci yıldönümünä deyni bu yaratmaklar dünneyi görecek.

Not. Master-klası hazırladmaa yardımcı oldular üüredicileri Galina Dimitrievna SİRKEİ hem Aleksandra Dimitrievna MARİNOVA.

Ukraynanın Vinogradovka küüyündä “Gagauz Kultura Merkezi” açıldı

Kasım ayın 1-dä Ukraynanın Bolgrad rayonun Vinogradovka (eski adı Kurçu) küüyündä büyük şenniklän hem sevinmeliklän gözäl bir “Gagauz Kultura Merkezi” açıldı. Bu merkez Ukraynada şindilik biricik.

Merkezin açılması için çok zaamet ettilär Odesanın bölgä Radasının deputatı Yuriy DİMÇOGLU, “Bütün Ukrayna gagauzlar Birlii” başı Vasiliy KELİOGLU, Odesa gagauzların “Birlii” milli-kultura cümne başı Pötr VOLKOV, Vinogradovka küüyün başı Aleksandr ARABACI, “Gagauz Kultura Merkezi” direktoru Olga KULAKSIZ, küüyün insannarı, üüredicileri, kultura zaametçileri.

Adetä görä, ev saabileri küüyün kultura Evin önündä açılışa gelän musaafirleri ilktän çotradan şaraplan ikram ettilär. Sora da tuz-ekmeklän karşladılar şannı musaafirleri: Ukraynanın halk deputatını Anton KİSSEYi, Odesin bölgä Radasının deputatlarını

Yuriy DİMÇOGLUyu hem Mariya POPOVAYı, “Bütün Ukrayna gagauzlar Birlii” başını Vasiliy KELİOGLUyu, Odesa gagauzların “Birlii” milli-kultura cümne başını Pötr VOLKOVu, Gagauziyadan musaafirleri.

O gün için kultura Evin içersindä kuruluydu masalar küülü ustaların el işlerinnän, milli imeklärlän. Belli ki musaafirler hepsi bu meraklı işlärän tanıştılar hem imeklerden dattılar.

Sora, “Gagauz Kultura Merkezi” direktoru Olga KULAKSIZ tanıştırdı insannarı Kurçu küüyün büünkü musaafirlerinnän hem, kısa nasaatlardan sora, “Gagauz Kultura Merkezi” ofițial açılış oldu.

Lääzim urgulamaa, ani “Gagauz

Kultura Merkezi” pek kınak hem kıvrak kurulu. Merkezin bir odasında küüyün hem gagauzların istoriya muzeyi erleştirili. Başka bir odada gagauzlar için hem gagauzça kıyatların bibliotekası bulunêr. Hep o odada gagauz yazıcıların büyük patretleri erleştirili.

Merkezin aşılışından sora kultura Evin şenasına çağırıldı Yuriy DİMÇOGLU. Canabisi annattı o işlär için, ani kendisinin hem Ukraynadaki gagauz Birlikleri tarafından gagauz dilin, adetlerinin hem kultasının korunması için yapılêr. Yuriy DİMÇOGLU adadı, ani tezdä baaşlayacak “Gagauz

Kultura Evinä toplanan insannara deyni Vinogradovka küüyün artistieri bir konfert gösterdilər. Konfertä pay aldılar Moldovanın kıymetli artisti Pötr PETKOVIÇ hem Ukraynanın talanlı türkücüsü Natali DENİZ.

Ofițial meropriyatyalardan sora, ev saabileri gözäl bir konuş masası kur-

Kultura Merkezinä” bir kompyuter hem çok funktyalı bir printer.

Sora da yortunun hepsi şannı musaafirlerini şenaya çağırıldılar. Biri-biri ardı söz alıp, onnar kendi baaşışlarını da eni açılan Merkezä baaşladılar. Ölä Vasiliy KELİOGLU baaşladı paalı bir fotoapparat, Pötr VOLKOV yardım için para verdi, Komrat Devlet Universitetin ekonomika fakultetin dekanı Dr. Konstantin TAUŞANCI (kendisi kurçulu) okuru KDU Rektorun Zinaida ARİKOVANın kutlama mesajını hem baaşladı kultura Merkezinä ilk gagauz “Canavar kafalı” bayraa, poet hem yazıcı Todur ZANET okudu peetlerini hem baaşladı kurçululara kendi kıyatlarını. Başka musaafirler da kultura Merkezini baaşışsız brakmadılar.

muştular. Orada da tostlar hem sözlär ilerledilär. Söz alannarın arasında vardılar Ukraynanın gagauz hem bulgar Aleksandrovka, Dimitrovka, Çervono-armeyskoe, Kotlovina küülerinin başları. Şennik geç vakıdadan sürttü.

Fotolar – Olga KULAKSIZ hem Nataliya KAPUKA

“ANA SÖZÜ”Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basilêr
Tiraj – 3000 ekz. Sımarlamak No: 5321.

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04

e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com